

Nr 213.

Av herr Nilsson, Bror, m. fl., om anslag till beredande av löneförbättring åt vissa tjänstemän hos hushållningssällskapen.

Den avgörande betydelse för svensk lantushållning och därmed för svensk livsmedelsförsörjning, som måste tillerkännas hushållningssällskapens verksamhet, borde föranleda statsmakterna att under nu pågående kristid väl vårda sig om dessa sällskaps medelsbehov.

Så har emellertid långt ifrån skett. Upprepade framställningar från såväl hushållningssällskapens ombud som lantbruksstyrelsen och enskilda motionärer i riksdagen om ökade bidrag hava lämnats obeaktade. En länge planlagd omorganisation av sällskapens verksamhet synes icke heller vid årets riksdag komma fram till behandling och avgörande. Hushållningssällskapens ombud hava enträget påyrkat, att frågan om hushållningssällskapens organisation och verksamhet vid 1944 års riksdag bringades till sin lösning i huvudsaklig överensstämmelse med hushållningssällskapsutredningens förslag. Därest uppskov med en definitiv lösning av nämnda frågor beslutades, borde åtgärder vidtagas för att genom provisorisk höjning av statsbidragen för budgetåret 1944/45 till avlöningar åt sällskapens befattningshavare bereda dessa skäliga avlöningsförmåner.

Som bekant finnas i författningar fastställda minimilöner för de flesta av hushållningssällskapens befattningshavare. Dessa fastställdes t. ex. för jordbrukskonsulenterna i början av 1920-talet till 4 200 kr. per befattningshavare och år. Härtill har under 1930-talet lagts 500 kr., vadan numera utgår en årslön av 4 700 kr. Intet dyrtidstillägg härå har beviljats av statsmedel. Sällskapen själva hava efter råd och lägenhet sökt kompensera sina befattningshavare för dyrtiden, men på grund av medelsbrist har det måst bliva otillräckligt. För att kunna hålla verksamheten uppe i någorlunda normal omfattning ha de flesta sällskap nödgats tillgripa reserver och kapitaltillgångar, om sådana funnits. Så gott som samtliga sällskap arbeta nu med betydande underskott i sina statsförslag. Detta kan icke längre få fortskrida. Stillastående är tillbakagång. Här ropas nu från alla håll om ytterligare rationalisering av jordbruksdriften. Visserligen torde man på många håll hysa överdrivna förhoppningar om resultatet härav, men i den mån de kunna förverkligas utgöra hushållningssällskapen de förnämsta instrumenten härför. Den rationali-

sering, som under deras medverkan genomförts, är för visso storartad. Därför bör hushållningssällskapens verksamhet icke endast hållas intakt, utan deras utrustning bör göras sådan, att de äga kraft och förmåga till verkligt positiva insatser såväl i nuvarande som kommande tid.

Lantbruksstyrelsen anser för sin del ett med 200 000 kr. höjt belopp vara oundgängligen nödvändigt för hushållningssällskapens allmänna verksamhet under nästkommande budgetår. Detta kan emellertid departementschefen icke förorda.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till Bidrag till hushållningssällskapen för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 3 689 400 kr.

Stockholm den 21 januari 1944.

B. A. Nilsson.

Gust. Elofsson
i Wä.

Ivar Persson.

Gustav Hallagård.

Johan Friggeråker.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.

John Gustavson
i Guntorp.